

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput XXXIX.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

ad demonstrandum, Iesuitas non tam esse rapaces, & harpagones; quàm tu eos videri cupis.

Sed ad alia beneficentiæ genera accedo, quæ Iesuitæ quando offeruntur, non respuunt quidem, neminem tamen, ut quidquam det, inducunt. Quod si quis fortassis aliquando petendo importunior fuit, venia danda est errori, in egenis, & quos paupertas valde premit, non valde culpabili. Si Deus à nobis importunè vult orari, votisq; supplicibus quodammodò fatigari, oportet, ut locupletiores, quibus animus benefaciendi, & tam præclarum exemplum imitandi, patienter ferant id, quod sibi, quando cum Deo agunt, vitio dari nolunt. Hæc quidem viris probis & prudentibus satis esse poterant, ut ostenderetur, Iesuitas non magis esse avaros, quàm opulentos. Sed quia contendo tecum & cum tui similibus calumniatoribus, addam adhuc aliquid super hac re, ut experiamur, an tibi & illis os, saltem ad exiguam temporis partem, obstrui possit.

C A P V T XXXIX.

Quot indiciis avarus cognoscatur.

Icis, Iesuitas esse avarissimos, & probare nequis, nisi conuictis. Ego vicissim assero, eos esse ab avaritia alienissimos, quod ne credas volo, nisi probauero. Duobus argumentis cognoscitur avarus: Primò, locutione: Secundò, rebus & factis: nam ista duo sunt certa cordis indicia, & veluti flores & fructus animæ: & quemadmodum ex floribus & fructibus agnoscitur arbor: ita etiam homo ex operibus suis, quæ sunt verba & actiones. Et hunc modum assignat Dominus noster ad indagandam alicuius bonitatem vel malitiam. Quare si quis loquatur & agat sicut avarus, euidenti argumento conuincitur avaritiæ morbo

Math. 7.

morbo laborare. At si loquendo & agendo liberales imite-
tur, nemo est, qui liberalitate præditum non agnoscat. Por-
rò, quemadmodum homo priuatus indicia sui præbet lingua
& manu: ita Societas & quiuis hominum coetus legibus &
viuendi instituto. Hinc Sybaritæ habebantur olim non se-
cus atque Epicurei, molles, effœminati, & ad omne volu-
ptatis genus perquàm propensi: quia illorum leges nihil a-
liud præcipiebant, quam epulas, choreas, delitias, & hu-
iusmodi alias iucunditates, ad quas itidem cunctas cogita-
tiones & actiones suas referebant. At Lacedæmoniorum
Respub. temperantiæ & modestiæ summam laudem me-
ruit, quòd legibus & actionibus gubernaretur, quæ Syba-
riticis illis ex diametro repugnabant.

*Athenæus libr.
12. c. 6.*

Cic. 5. Tusc.

Ceterùm, si tibi sine molesta iteratione eorum quæ hæc-
tenus dicta demonstraui, Iesuitarum regulas & actiones
planè aduersari avaritiæ, fidem meam liberaui, & te, si qui-
dem animal rationis particeps es, conuicero, inde probatio-
nis meæ ducto exordio.

Tria sunt domiciliorum Societatis genera, in quibus o-
mnibus viuunt legibus ab avaritia alienissimis. Patienter,
si placet, ausculta. Primum locum tribuamus domibus, in

*Tria domicili-
orum genera in
Societate.*

quibus tirones biennij rudimenta ponunt, vt in Societatis
corpus tempore illo exacto, votisq; nuncupatis coopten-
tur, si iudicio Superiorum iudicentur idonei. Secundo loco
sunt Collegia, in quibus indiscriminatim Præceptores &
scholastici; illi, vt doceant; hi, vt discant; omnes, vt suo
tempore vberes Reipub. fructus afferant: omnes Religiosi,
quippe tribus Votis ad Religionis naturam & essentiã per-
tinentibus obstricti. Hæc duo domiciliorum genera viuunt,
aut viuere possunt ex redditibus & prouentibus perpetuis, si
fundatorem habeant; cùm sine ingenti incòmodo fieri ne-
queat, vt vacent consuetis negotijs, simulque precario vi-

T

ctitent

titent, & vnde vitam tolerant, ostiatim emendicent. Quòd si Collegii prouentus sufficiat alendis necessariis eo in loco sociis; nullas vel petere, vel oblatas acceptare eleemosynas licet: Si reditus maior sit, quàm pro incolarum numero; præcipitur in Constitutionibus, vt Scholasticis egenis victum ad Ecclesiæ emolumentum suppeditent: adeò illis commendatur religiosæ paupertatis studiũ, & cura benè & fideliter dispersiendi ea, quæ Dominus ipsis elargitur.

CAPVT XL.

De domibus professis Societatis Iesu.

Domus professæ
caret redditibus

Seß. 25. c. 3.

tertium locum obtinent domus professæ, quas incolunt, qui præter supradicta Religionis vota professionem fecerunt, aut vota publicè ediderunt; quiq; post multos in Collegiis exantlatos labores, pluribus annis docendo, concionando, & alias functiones suo Ordini consentaneas obeundo, eò mittuntur; vt iisdem functionibus ad finem vsq; vite vacent, docendi munere excepto. Si nulla sit huiusmodi domus in prouincia, solitis laboribus insistant, aut in Indias mittuntur, aut ad alia loca in vineam Domini. Domus ista nullos potest habere redditus, nec eleemosynam stabilem & perpetuam, imò neq; pro ipsis Ecclesiæ sartis tectis, neq; pro sacrarij conseruatione & exornatione. Et licèt Concilium Tridentinum concesserit omnibus Religiosis paucis exceptis redditus in communi; tamen Societatis professi concessione huius participes esse nequeunt, cum tali privilegio simpliciter sese abdicent, vt & omni iure ad bona immobilia, quæ quoquo modo ad illos deferri possent. Et vt omni ex parte arx ista Religionis muniretur, professi, post professionem vouent, se nunquã permissuros, vt paupertatis

tis